

Amerikaanse stierkikker

Lithobates catesbeianus (synoniem *Rana catesbeiana*)

Laatste update: 03-03-2025

De Amerikaanse stierkikker, ook wel Amerikaanse brulkikker genoemd, is veel groter dan de inheemse kikkers in ons land. De kikker kan een kop-romplengte bereiken van 15-20 cm. De kleur is olijfgroen tot geelbruin, vaak met een vlekkenpatroon op de rug. De mannetjes hebben een goed herkenbare [luide roep](#).

In Nederland is de Amerikaanse stierkikker gemakkelijk te onderscheiden van de inheemse bruine en groene kikkers door het ontbreken van huidlijsten op de rug. Bij de inheemse kikkersoorten zijn deze huidlijsten wel aanwezig. De verschillen tussen de Amerikaanse stierkikker en de groene kikker staan ook op de [herkenningskaart van Stichting RAVON](#).

Foto: Arnold van Rijsewijk

Bron: [Nederlands Soortenregister](#)

1. Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2020

De Amerikaanse stierkikker is gevestigd in Duitsland, België, Frankrijk, Italië en Griekenland.

Effect op biodiversiteit en ecosysteem

De kikkers eten alles wat ze te pakken kunnen krijgen: andere amfibieën, insecten en andere ongewervelden, kleine knaagdieren, reptielen en vogels. Verder kunnen Amerikaanse stierkikkers verschillende ziekteverwekkers bij zich dragen en ze overbrengen op inheemse diersoorten, zoals het Ranavirus en de amfibieschimmel *Batrachochytrium dendrobatidis*. Deze ziekteverwekkers zijn zeer schadelijk voor diverse inheemse soorten en de kans op massale sterft onder bedreigde inheemse amfibiesoorten is groot. In 2009 was twintig procent van de Amerikaanse stierkikkers in België besmet met deze schimmel.

Effect op ecosystemendiensten

Er zijn geen effecten op ecosystemendiensten bekend.

Overige effecten

De Amerikaanse stierkikker kan in de zomer voor geluidsoverlast zorgen vanwege verdragende 'brul'. Overlast doet zich vooral voor in bewoond gebied. Daarnaast zorgt de kikker soms voor troebel water in kleinere tuinvijvers of poelen.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van de Amerikaanse stierkikker op de [Unielijst](#) van [EU-verordening 1143/2014](#).

2. Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken in 2025

Voor zover bekend zijn er geen populaties Amerikaanse stierkikkers meer aanwezig in ons land. De Amerikaanse stierkikker was gevestigd in Nederland in twee vijvers in Limburg waar de dieren met succes zijn uitgeroeid.

Effecten

Zie onder '1. Aanwezigheid en effect in Europa'.

3. Wet- en regelgeving

De Amerikaanse stierkikker staat sinds augustus 2016 op de Unielijst van invasieve exoten ([EU-verordening 1143/2014](#)). Een soort die op de Unielijst staat mag onder andere niet meer worden verhandeld en gehouden in EU-lidstaten. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Het houden van deze soort is alleen mogelijk voor (wetenschappelijk) onderzoek of ex-situ bewaring. Hiervoor moet een vergunning worden aangevraagd bij [de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland \(RVO\)](#).

4. Wat te doen?

Particulieren en dierentuinen die deze soort al in bezit hadden voordat de Unielijst van kracht werd, mogen de dieren blijven houden totdat ze een natuurlijke dood sterven. Voorwaarden zijn wel dat de dieren niet kunnen ontsnappen en dat men zorgt dat ze zich niet kunnen voortplanten.

De uitroeiing van de Amerikaanse stierkikker is alleen mogelijk in een vroeg stadium van invasie in een gesloten watersysteem (bijvoorbeeld een vijver). Uitroeiing kan worden bereikt door een combinatie van afscherming van het gebied, herhaalde drooglegging van het watersysteem en afvangen van kikkers met behulp van verschillende vangmethoden. Deze combinatie van methoden werd met succes ingezet om de Amerikaanse stierkikker uit te roeien in twee vijvers in Limburg. Andere succesvolle uitroeiingscampagnes zijn bekend uit Duitsland en Engeland.

Meer informatie over de mogelijke beheermaatregelen staat in [dit IUCN-rapport voor de Europese Commissie](#).

Meldingen van de Amerikaanse stierkikker in de natuur kunnen worden doorgegeven via [waarneming.nl](#).

5. Meer informatie

Oorsprongsgebied

De Amerikaanse stierkikker komt oorspronkelijk uit het oostelijke en centrale deel van Noord-Amerika.

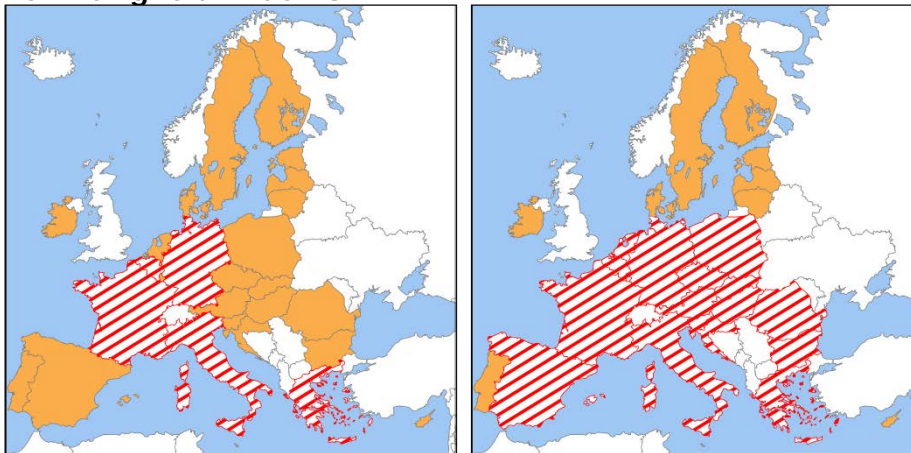
Habitat

De Amerikaanse stierkikker heeft weinig specifieke habitatvereisten. Permanente wateren met zomertemperaturen van tenminste 25 °C zijn noodzakelijk voor de voortplanting en de daaropvolgende metamorfose. De kikker leeft meestal in middelgrote wateren, zoals moerassen, rivierarmen, vijvers en meren.

Introductieroute Europa

De Amerikaanse stierkikker werd verhandeld en gehouden in vijvers. De kikkers ontsnapten of werden opzettelijk loslaten door particulieren, waarna deze dieren zich in de natuur vestigden. Ook onbedoelde introductie is mogelijk, bijvoorbeeld door het meeliften met een lading waterplanten of vijvervissen.

Aanwezigheid in de EU

Links: Gevestigd in de EU in 2020 (rood gearceerde landen). Bron: [Johovic et al. 2020](#). Rechts: mogelijke vestiging in de EU (rood gearceerde landen). Bron: [Ficetola et al. 2007](#).

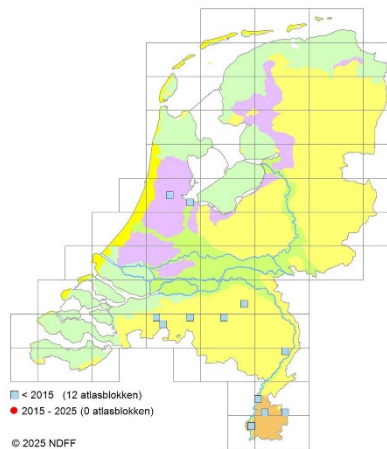
Introductieroute Nederland

De introductieroutes zijn gelijk aan die voor Europa. Introductie in Nederland is daarnaast mogelijk door natuurlijke verspreiding vanuit het buitenland (België).

Aanwezigheid in Nederland

Stand van zaken in 2025: de eerste waarnemingen van Amerikaanse stierkikker in Nederland komen uit de jaren 1980. In 1989 is een voortplantende populatie vastgesteld in een tuin in Breda die later met succes is uitgeroeid. In 2010 zijn voortplantende Amerikaanse stierkikkers opnieuw aangetroffen in Nederland. Dit keer in twee grote vijvers in Limburg. In opdracht van de NVWA is een bestrijdingscampagne gestart. De intensieve bestrijding werd gevolgd door monitoring en controle. In 2018 is verklaard dat deze kikker succesvol is bestreden en daarmee verdwenen uit Nederland.

Eerste waarnemingen in de Nederlandse natuur: tussen 1985 en 1990.

Verspreiding van de Amerikaanse stierkikker. Bron: verspreidingsatlas.nl

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

De kans op introductie is sterk verminderd sinds het importverbod in de EU in 1997 en de plaatsing van de soort op de Unielijst in 2016. Onbedoelde introductie is nog steeds mogelijk, bijvoorbeeld door het meeliften met een lading waterplanten of vijvervissen. Introductie in Nederland is ook mogelijk door natuurlijke verspreiding vanuit het buitenland (België).

Het Nederlandse klimaat is geschikt voor de Amerikaanse stierkikker en er is voldoende habitat aanwezig. De kikker kan zich vestigen in Nederland. De kikkers kunnen zich over grotere afstanden (> 1200 m per jaar) verplaatsen om nieuwe gebieden te koloniseren.

6. Risicobeoordeling

[Europese risicobeoordeling](#)

7. Bronnen

- CABI, 2009. [Rana catesbeiana](#). In: Invasive Species Compendium. Wallingford, UK: CAB International. Bezocht op 03-03-2025.
- Ficetola GF, Thuiller W & Miaud C. (2007). [Prediction and validation of the potential global distribution of a problematic alien invasive species—the American bullfrog](#). Diversity and Distributions 13, 476-485.
- Johovic I, Gama M, Banha F, Tricarico E & Anastácio PM. (2020). [A potential threat to amphibians in the European Natura 2000 network: Forecasting the distribution of the American bullfrog *Lithobates catesbeianus*](#). Biological Conservation 245, 108551.
- Nederlands Soortenregister. [Amerikaanse stierkikker](#). Bezocht op 03-03-2025.
- Van Delft J, Everts T, Devisscher S. (2024) [De Amerikaanse stierkikker staat nog altijd aan de grens](#). Kijk op Exoten nr. 44.
- verspreidingsatlas.nl Bezocht op 03-03-2025.